

Témata k ústní zkoušce z Dějin Ruska

Podzimní semestr

1. Vznik prvního ruského státu, období Kyjevské Rusi.

- první knížata: Rjurik, Oleg, Igor, Svjatoslav
- přijetí křesťanství na Rusi
- vztahy Kyjevské Rusi s Byzancí
- systém raně feudálních vztahů, zahraniční politika, boj proti kočovníkům
- písemnictví
- architektura

2. Rusko v období feudální rozdrobenosti.

- Novgorodská republika, uspořádání, systém vlády, zahraniční kontakty
- popište termín „veče a večevoj zvon“, přibližte jejich funkci
- Pskov, mladší bratr Novgorodu
- bitva na řece Něvě, bitva u Čudského jezera a Alexandr Něvskij

3. Boj Ruska s vnějšími nepřáteli ve 13. století (tatarsko-mongolské jho)

- Čingischán a jeho potomci na Rusi
- bitva na řece Kalce
- nájezdy Tatarů, porobení Rusi – chán Bátua
- Zlatá Horda – vznik, systém uspořádání, administrativa atd.

4. Moskevské knížectví

- vznik, význam Moskvy pro sjednocení země
- Ivan Kalita
- Dmitrij Donskij a bitva na Kulikovském poli
- Moskevský stát a vládce Ivan III.
- definitivní ukončení tataro-mongolského jha
- Moskva – třetí Řím
- kultura Moskevské Rusi - Maxim Grek a Andrej Rubljev (ikony, architektura, písemnictví)

5. Ivan IV.

- opričnina
- Suděbnik Ivana IV.
- Alexej Adašev, metropolita Makarij
- donští kozáci a povstání Ivana Bolotnikova
- Jermak a dobývání nových území

6. Boris Godunov

- období smuty
- lžicarové: Lžidimitrij I., Lžidimitrij II.
- Bogdan Chmelnickij – připojení Ukrajiny k Rusku

7. První Romanovci na carském trůnu

- Alexej Michajlovič, Fjodor Alexejevič
- cestovatelské a objevitelské expedice na Sibiř a Dálný Východ
- Patriarcha Nikon – rozkol v pravoslavné církvi
- lidové povstání v 17. století: Stěpka Razina

8. Rusko za vlády Petra I.

- dětství Petra I.
- dvojládí, carevna Sofie
- zahraniční politika Petra I.
- vnitřní politika Petra I.

9. Reformy Petra I.

- Severní válka, Poltavská bitva
- Rusko a Evropa – Petrovy kontakty, ozřejměte termin tzv. „Velikoje posolstvo“
- reformy hospodářské, státní správy, vojenské a ve školství
- první oficiální noviny, první vědecká knihovna, muzeum, Akademie věd
- reforma azbuky, kalendáře a letopočtu

Jarní semestr

1. Kateřina II.

- zahraniční politika Kateřiny II.
- rolnická válka za Kateřiny II., Jemeljan Pugačov
- výtvarné umění a rozvoj architektury za vlády Kateřiny II.
- filozofie a Kateřina II.

2. Rusko v 1. polovině 19. století

- Alexandr I., počátky jeho vlády
- vlastenecká válka s Francouzi (1812)
- Svatá aliance
- povstání děkabristů
- Mikuláš I.

3. Rusko ve 2. polovině 19. století a na počátku 20. století

- nástup a reformy Alexandra II.
- role Alexandra III.
- agrární stát, stav a poměry v zemědělství a průmyslu.
- Rusko-japonská válka.
- revoluce 1905

4. Rusko na počátku 20. století

- Stolypinovy reformy
- Rusko v 1. světové válce, vnější politika
- říjnová revoluce
- nastolení sovětské moci, konec I. sv. války, brestský mír
- začátek, hlavní mezníky občanské války, intervence

5 . Rusko ve 20. a 30. letech 20. století

- období NEPu
- GOELRO
- vznik SSSR
- industrializace a kolektivizace
- pětiletky.
- stachanovci.
- stalinské represe a monstrprocesy
- gulagy.

6. Rusko ve 2. světové válce

- přípravy k válce
- plán Barbarossa
- bitva o Moskvu
- bitva o Leningrad
- přelom ve válce
- bitva o Stalingrad
- bitva u Kurska
- konec války

7. Rusko po roce 1945

- poválečné uspořádání Evropy, období po skončení války
- vznik východního bloku, železná opona
- Varšavská smlouva,
- RVHP

8. Rusko v 50. a v 60. letech

- kult osobnosti Stalina.
- Nikita Chruščov, období tzv. oteplení
- rusko-americké vztahy, tzv. karibská krize

9 . Rusko v 70. a 80. letech

- období tzv. stagnace a Leonid Brežněv
- moskevská olympiáda
- nástupníci po Brežnevovi ve funkci 1. tajemníka UV KSSS
- M. Gorbačov období perestrojky a glasnosti, problémy v rámci vnitřní politiky a systému

10. Rusko na přelomu 80. a 90. let

- problémy v rámci vnější politiky
- největší ohniska napětí v rámci SSSR
- rozpad SSSR, vznik a role SNS.
- změny v politickém systému, problémy v rámci vnější politiky

11. Rusko v 90. letech 20. st.

- Ruská federace jako nástupnický stát SSSR
- puč a Michail Gorbačov
- Boris Jelcin.
- Vladimir Putin